

הרשות לקידום מעמד האישה
המשרד לשוויון חברתי

זכויות והטבות להורים יחידניים

אין לראות בסקירה זו משום חיווי דעה ו/או ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי, ואין לראות בדברים אלה משום מצג כלשהו לגבי המצב המשפטי בישראל, אלא יש לראות בכתוב הסבר כללי בלבד.

חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב 1992, התקבל בכנסת בחודש מארס 1992, ומיועד להבטיח שורת הטבות למשפחות חד הוריות. הגדרת "הורה עצמאי" על פי חוק הינה, בין היתר: תושב ישראל, שאינו נשוי ואין אדם הידוע בציבור כבן זוגו, אשר בהחזקתו ילד, הנמצא עמו ושטרם מלאו לו 18 שנה. ברוב המשפחות החד הוריות עומדת אישה. משפחות חד הוריות זכאיות לסיוע ולהטבות מגורמים שונים על פי מצבן הכלכלי, מספר הילדים שברשותן, גיל הילדים ופרמטרים נוספים. חלקן של הזכויות אחידות ותקפות בכל הארץ וחלקן האחר תלוי ברשויות המקומיות. מסמך זה מקבץ את מרבית הזכויות לידיעתכן ולשימושכן.

הידעת?

השתתפות בהוצאות לימודים של הילדים

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים מעניק סיוע להורים יחידים (עצמאיים) בהשתתפות תשלום שכר לימוד של ילדים במסגרת מוכרת שטרם עלו לכיתה ה' (מעון יום, משפחתון, או צהרון). גובה ההשתתפות בשכר הלימוד נקבע על פי דרגת זכאות המחושבת על ידי מבחן הכנסה לנפש, כמפורט במבחן התמיכה המופיע באתר המשרד. דרגת הזכאות נקבעת בהתאם לחישוב הבא: מחצית משכר הברוטו של ההורה, אשר הילד נמצא בחזקתו, חלקי מספר הנפשות במשפחה.

כמו כן, הביטוח הלאומי מסייע בהשתתפות בהוצאות הלימודים למשפחות של הורים יחידים. הילדים הזכאים למענק וסכום המענק בשנת הלימודים תשפ"א (2020-2021):

עבור שנת הלימודים תשפ"א (2020-2021) ישולם מענק (באוגוסט 2020) לילדים הזכאים למענק ואשר נולדו בתקופה מ-1.1.2003 עד 31.12.2014 על סך - 1,021 ש"ח לכל ילד.¹

השתתפות בהוצאות פעילות שמעבר למערכת החינוך הפורמאלית

במסגרת תוכנית "סל גמיש" מעניק משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים סיוע להורים יחידים, אשר הגבירו עבודה קיימת, או הלומדים במסגרת הכשרה מקצועית מוכרת, בהשתתפות תשלום שכר לימוד של ילדים שטרם עלו לכיתה ה' שמחוץ לשעות פעילות מערכת החינוך הפורמאלית (מעון יום, משפחתון, צהרון, קיטנה, או כל פעילות מוכרת אחרת שמחוץ לשעות פעילות המערכת הפורמאלית). תקופת הזכאות לא תעלה על 12 חודשים, ובתנאי שהם עומדים בקריטריונים שנקבעו ב"נוהל הסיוע" כפי שנקבע על-ידי המשרד. במסגרת התכנית, ההורה היחיד יכול לקבל החזר כספי, בהינתן עמידה בתנאי התוכנית.

יש להגיש הבקשה לקבלת סיוע באמצעות מילוי הטופס המופיע בקישור הבא:

<https://employment.molsa.gov.il/services/serviceforms/flexiblehoursforms.pdf#page=6>

מענק עבודה

הורה יחיד לילד אחד או שניים ואשר נמצאים באחזקתו ונסמכים על שולחנו זכאי למענק אם הכנסתו הממוצעת במספר חודשי הפעילות העסקית שלא תעלה על 12 חודשים גבוהה מ-1,290 ש"ח ונמוכה מ-9,502 ש"ח.

הורה יחיד ל-3 ילדים או יותר, הנמצאים עימו וכלכלתם עליו, יהיה זכאי למענק אם הכנסתו הממוצעת במספר חודשי הפעילות העסקית שלא תעלה על 12 חודשים היתה בין 1,290 ש"ח ל-11,650 ש"ח.

הרשות לקידום מעמד האישה
המשרד לשוויון חברתי

מענק העבודה ישולם כתוספת הכנסה על-ידי רשות המיסים ישירות לחשבונות הבנק של הזכאים, בהינתן עמידה בקריטריונים שנקבעו בחוק.

ניתן לבדוק את הזכאות באמצעות סימולטור של רשות המיסים, המופיע בקישור הבא:

<https://www.misim.gov.il/shmaanakovoda/frmFirst.aspx>

ניתן להגיש בקשה למענק עבודה באמצעות אתר רשות המיסים, המופיע בקישור הבא:

<https://www.misim.gov.il/gmMhsBakasha/firstPage.aspx>

הידעת?

השתתפות במימון הכשרה מקצועית

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים באמצעות האגף להכשרה מקצועית ממפעיל - "תוכנית שוברים" – המאפשרת לזכאים מימון חלקי עבור לימוד של קורס הכשרה מקצועית. מטרת התוכנית היא להקנות למשתתפים אפשרות לרכוש מקצוע וכך לסייע להם להיקלט בעבודה המתאימה לכישוריהם. ההשתתפות בתוכנית מתאפשרת באמצעות שירות התעסוקה. המסלול מאפשר לבחור קורס להכשרה מקצועית, המתאים לכישורי המועמד ולהיקלט בעבודה מקצועית, בעוד ששכר הלימוד ממומן חלקית באמצעות שוברים. בוגרי הקורסים, אשר משתלבים בעבודה בתחום הנלמד יהיו זכאים למענק השמה. מגוון הקורסים הנכללים בתוכנית רחב ביותר וכולל בין היתר, את הענפים הבאים: מדריכי טיולים, חשבי שר, צלמי אירועים, מתכנתים, נהגי מוניות, נהגי רכב ציבורי, מנהלי חשבונות ועוד.²

הידעת?

נקודות זיכוי ממס הכנסה (שיניתי נוסח כי הנוסח היה תואם באופן משמעותי לנוסח

המופיע באתר כל זכות וחייבים לשנות)

הורה יחיד (עצמאי) לילדים שבאחזקתו ואשר סומכים על שולחנו זכאי לקבל נקודת זיכוי ממס הכנסה (הזכות המוענקת אינה תלויה במספר הילדים). ההטבה ניתנת החל משנת המס בה

² <https://www.taasuka.gov.il/he/Applicants/CareerDevelopment/Pages/Shovarim.aspx>

נולד הילד ועד לשנה בה מלאו לו 18, והיא מוענקת להורה העצמאי בנוסף לנקודות הזיכוי האחרות שהוא זכאי לקבלן בגין כל ילד שהוא מגדל לשם מימוש הזכות יש למלא טופס 101 ולמסור אותו לידי המעסיק, לפני סיום שנת המס.

הנחה בארנונה

הורה יחיד זכאי להנחה של עד 20% בתשלום הארנונה, בהתאם להחלטת הרשות המקומית בה ההורה מתגורר. במקרים מסוימים, ועל בסיס נזקקות שנקבעת בהתאם למבחן הכנסה ומספר ילדים, הורה יחיד זכאי להנחה בארנונה בשיעור של עד 70%, אם נגרמו הוצאות חריגות גבוהות במיוחד בשל טיפול רפואי, או בשל אירוע שיצר הרעה משמעותית ובלתי צפויה במצבו החומרי.

כדי לממש הזכאות יש לפנות לאגף לגביית ארנונה ברשות המקומית, ולמלא טופס לבקשת הנחה בארנונה. בחלק מאתרי האינטרנט של הרשויות המקומיות ישנם טפסים אותם ניתן להוריד ולמלא מראש.

זכאות לסיוע בשכר דירה/רכישת דירה

הורה יחיד (עצמאי) זכאי לסיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון, בכפוף לעמידתו בכל התנאים הנדרשים.³ על שמו דירה בעבר; המשפחה מתגוררת ב"שוב שכר דירה"- לרשימת הישובים ראו הקישור מאתר משרד הבינוי והשיכון:

http://www.moch.gov.il/siyua_bedyur/schar_dira/Pages/yeshuvev_schar_dira.aspx

למידע נוסף ראו הקישור מאתר משרד הבינוי והשיכון:

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/rental_assistance_step_by_step

הרשות לקידום מעמד האישה
המשרד לשוויון חברתי

הידעת?

הנחה בתשלום חשבון חשמל

הורה יחיד ל-3 ילדים לפחות, המקבל הבטחת הכנסה או השלמת הכנסה או דמי מזונות מהביטוח הלאומי, זכאי להנחה בתשלום חשבון החשמל. ההנחה ניתנת בשיעור של 50% מהתעריף הביתי, בעד 400 הקוט"ש הראשונים שנצרכו מדי חודש, בשימוש ביתי בלבד.

למידע נוסף ראו הקישור מאתר חברת החשמל:

<https://www.iec.co.il/homeclients/pages/disc.aspx>

הידעת?

היעדרות בשל מחלת ילד

הורה יחיד, שהינו עובד שכיר, רשאי לזקוף על חשבון ימי המחלה שלו עד 8 ימי היעדרות נוספים בגין מחלת ילדו, ובסה"כ עד 16 ימים בשנה. זכאות ההורה לזקיפת ימי המחלה לא מותנית במספר ילדיו. לדוגמא, הורה לו 2 ילדים אינו זכאי למספר כפול של ימים לעומת הורה לו ילד אחד.

הורה יחיד לילד עד גיל 18, ואשר עבד שנה לפחות אצל אותו מעסיק, זכאי לזקוף עד 110 ימי היעדרות בשנה בגין מחלה ממארת של ילדו, או כזו שנדרש לגביה טיפול בדיאליזה. ימים אלו ייזקפו על חשבון ימי המחלה הצבורים, או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו. תשלום-עבור יום המחלה הראשון לא יקבל העובד שכר או תשלום כלשהו. ביום השני והשלישי לתקופת ההיעדרות יקבל העובד מחצית משכר העבודה היומי שלו, ומהיום הרביעי ואילך יקבל תשלום בגובה שכרו הרגיל.

הורה יחיד לאדם עם מוגבלות זכאי לעוד 18 ימים נוספים של היעדרות, ובסה"כ ל-36 ימים בשנה, בנוסף ל-104 שעות היעדרות בשנה בתעריף מלא בגין היעדרותו זו. ימים אלו ייזקפו על חשבון ימי המחלה הצבורים, או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו.